

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.03.2007, sp. zn. 11 Tdo 110/2007, ECLI:CZ:NS:2007:11.TDO.110.2007.1

Číslo: 18/2008

Právní věta: Adresu, kterou obviněný uvede v písemném slibu nahrazujícím vazbu (§ 73 odst. 1 písm. b) tr. ř.), s tím, že na ní bude přebírat zásilky orgánů činných v trestním řízení, je třeba považovat za adresu, kterou obviněný označil pro doručování (§ 64 odst. 2 tr. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.03.2007

Spisová značka: 11 Tdo 110/2007

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Doručování, Řízení o dovolání

Předpisy: § 64 odst. 2 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného J. V. proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 4. 2005, sp. zn. 14 To 91/2005, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 13 T 48/2004.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Táboře ze dne 24. 9. 2004, sp. zn. 13 T 48/2004, byl obviněný J. V. uznán vinným jednak trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1, 2 tr. zák. ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. a jednak pětinasobným trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1, 2 tr. zák. ve stádiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. a za dva trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., kdy první trestný čin byl spáchán pokračujícím jednáním ze dne 17. 12. 2003 a 18. 12. 2003 a druhý jednáním ze dne 26. 12. 2003 a za sbíhající se trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Táboře ze dne 6. 2. 2004, sp. zn. 10 T 29/2003, mu byl uložen podle § 247 odst. 2 tr. zák. za užití § 35 odst. 2 tr. zák. souhrnný trest odnětí svobody v délce 20 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 podmíněně odložen na zkušební dobu

v délce 3 let, dále mu byl podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu podnikatelské činnosti v oboru těžby dřeva a nákupu a prodeje dřevní hmoty v délce 2 let.

Současně podle § 35 odst. 2 tr. zák. byl tímto rozsudkem zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 6. 2. 2004, sp. zn. 10 T 29/2003, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Za tři trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. spáchané dne 7. 4. 2004, dne 24. 5. 2004 a dne 10. 6. 2004 byl obviněnému za užití § 35 odst. 1 tr. zák., § 45 odst. 1 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák. uložen úhrnný trest obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin. Dále byl obviněnému podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v délce 5 let.

Citovaný rozsudek Okresního soudu v Táboře napadl obviněný J. V. odvoláním. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací svým usnesením ze dne 21. 4. 2005, sp. zn. 14 To 91/2005, toto odvolání podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

Proti shora uvedenému usnesení podal obviněný prostřednictvím obhájce dne 19. 9. 2005 dovolání, které doplnil svým podáním doručeným Okresnímu soudu v Táboře dne 21. 9. 2005. Posléze k výzvě soudu doplnil své dovolání podáním doručeným příslušnému soudu dne 17. 1. 2007, v němž uvedl jako dovolací důvod ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení, přičemž soudům obou instancí vytýká nesprávné hodnocení provedených důkazů a nesprávné právní hodnocení věci. V dalším pak obviněný brojí proti tomu, že jeho vina nebyla prokázána důkazy provedenými jak v přípravném řízení, tak v řízení před soudem prvního stupně, a proto navrhl, aby dovolací soud zrušil napadené usnesení odvolacího soudu a věc vrátil soudu první instance k dalšímu řízení.

K podanému dovolání obviněného se vyjádřila nejvyšší státní zástupkyně, a to prostřednictvím státní zástupkyně činné u Nejvyššího státního zastupitelství.

Státní zástupkyně ve svém vyjádření uvedla, že námitky obviněného jsou především skutkové povahy, a proto deklarovaný dovolací důvod (§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.) nenaplnují. Má za to, že mezi skutkovými zjištěními soudů a právním posouzením věci není dán žádný rozpor. Z těchto důvodů proto navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného J. V. odmítl podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejdříve ověřil, že dovolání je přípustné a že je podala oprávněná osoba. Shledal však, že obviněný podal dovolání opožděně.

Podle § 265e odst. 1 tr. ř. se dovolání podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, proti kterému dovolání směřuje, bylo doručeno Okresnímu státnímu zastupitelství v Táboře dne 18. 5. 2005. Obviněnému bylo usnesení doručováno poštou, a to do vlastních rukou na adresu v D. Předseda senátu nenařídil, aby uložení zásilky bylo vyloučeno (§ 64 odst. 4 písm. b) tr. ř.). Obviněný nebyl poštovní doručovatelkou zastížen, zásilka byla uložena dne 20. 5. 2005 na poště a obviněnému bylo o tom téhož dne zanecháno oznámení.

Obviněný si však předmětnou zásilku nevyzvedl a ta byla vrácena zpět Okresnímu soudu v Táboře dne 6. 6. 2005.

Ani v řízení před soudem prvního stupně, ani v řízení odvolacím nebyl obviněný zastupován obhájcem. Až 19. 7. 2005 byla Okresnímu soudu v Táboře doručena plná moc advokáta JUDr. V. S., jehož prostřednictvím obviněný později podal dovolání. Obhájce obviněného dne 19. 7. 2005 vyzvedl za obviněného zásilku, jejíž součástí bylo i usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 13 T 48/2004.

Podle § 64 odst. 2 tr. ř., nebyl-li adresát zásilky, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastižen, zásilka se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoli se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování.

V posuzovaném případě desetidenní lhůta od uložení zásilky, ke kterému došlo dne 20. 5. 2005, uplynula v pondělí dne 30. 5. 2005 a tímto dnem nastala tzv. fikce doručení stanovená v § 64 odst. 2 tr. ř. Pro vznik tohoto účinku byly splněny obě alternativní podmínky předpokládané ustanovením § 64 odst. 2 tr. ř.

Obviněný v písemném slibu ze dne 11. 6. 2004, který podával v souvislosti se svým zatčením a následným rozhodováním, zda má být vzat do vazby a který byl usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 11. 6. 2004, sp. zn. 13 T 48/2004 přijat, uvedl jako adresu pro doručování písemností soudu adresu svého trvalého pobytu, D., p. T. a vzal na vědomí, že pokud nebude přebírat zásilky a nebude respektovat předvolání k jednání soudů a ostatních orgánů činných v trestním řízení, bude tato skutečnost považována za porušení soudem přijatého písemného slibu. Tím obviněný též označil uvedenou adresu jako adresu pro účely doručování ve smyslu § 64 odst. 2 tr. ř.

Obviněný jak v odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 24. 9. 2004, sp. zn. 13 T 48/2004, tak v dovolání proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 4. 2005, sp. zn. 13 T 48/2004, tuto adresu výslovně uvedl jako adresu svého bydliště. Dále z přípisu Policie ČR, Obvodního oddělení Tábor plyne, že policisté při pokusu doručit mu tuto zásilku v místě bydliště s ním osobně mluvili. Nejvyšší soud proto nemá žádný důvod k pochybnostem o tom, že obviněný se v místě, kam mu bylo doručováno, zdržoval.

V této souvislosti je namísto upozornit na judikaturu Nejvyššího soudu, podle které doručuje-li soud prostřednictvím pošty do vlastních rukou (§ 64 odst. 1 tr. ř.) zásilku obsahující usnesení odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnuto o odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, tak není vyloučeno její uložení postupem předvídaným ustanovením § 64 odst. 2 tr. ř. V takovém případě nastanou právní účinky doručení již vznikem tzv. fikce doručení vyplývající z tohoto ustanovení. Z hlediska běhu lhůt k podání dovolání tedy nemá význam pozdější faktické převzetí této zásilky např. osobně u soudu (Sb. rozh. tr. č. 54/2005).

Nejvyšší soud v zájmu úplnosti dodává, že se zabýval i otázkou, zda uložení doručované zásilky nebylo vyloučeno podle § 64 odst. 4 tr. ř., což by znamenalo i vyloučení tzv. fikce doručení podle § 64 odst. 2 tr. ř.

Podle § 64 odst. 4 písm. a) tr. ř. uložit doručovanou zásilku podle § 64 odst. 2 tr. ř. nelze, doručuje-li se obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání. Usnesení, jímž bylo rozhodnuto o odvolání, do tohoto taxativního výčtu nespadá. Citované ustanovení se vztahuje jen na okruh výslovně uvedených písemností, což a contrario znamená, že jiné písemnosti - a mezi nimi též usnesení, jímž bylo rozhodnuto o odvolání - jsou mimo jeho dosah.

Lze tedy rekapitulovat: S ohledem na fikci doručení je třeba vycházet z toho, že obviněnému bylo

usnesení odvolacího soudu doručeno dne 30. května 2005. Tímto dnem mu začala plynout dvouměsíční lhůta k podání dovolání. Vzhledem k tomu, že poslední den lhůty připadl na sobotu 30. července 2005, je nutné za poslední den lhůty považovat pondělí 1. srpna 2005. Dovolání však bylo podáno až 19. září 2005, tedy opožděně.

Nejvyšší soud je přesvědčen, že tímto výkladem zákonných podmínek pro vznik tzv. fikce doručení napadeného usnesení nijak nezasáhl do ústavně garantovaného práva obviněného na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Obviněný jako osoba, proti které bylo vedeno trestní stíhání ve stádiu odvolacího řízení, byl odpovědný za to, aby postojem k řízení sám neohrožoval reálné možnosti pro uplatnění svých procesních práv včetně práva podat dovolání proti usnesení odvolacího soudu. Obviněný tedy měl především reagovat na oznámení pošty o uložení zásilky. Místo toho se obviněný obstrukcemi snažil dosáhnout vlastně prodloužení lhůty k podání dovolání. Takový postup je neakceptovatelný a nelze ho tolerovat.

Nejvyšší soud proto odmítl opožděné dovolání obviněného J. V. podle § 265i odst. 1 písm. c) tr. ř., aniž z podnětu tohoto dovolání přezkoumal napadené usnesení a předcházející řízení z hledisek stanovených v § 265i odst. 3 tr. ř. Toto rozhodnutí potom přijal za splnění podmínek stanovených v § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.